

GOTISK

lær at læse og skrive gotisk

Red. Mette Fløjborg, Odense og Aase Beyer Clausen, Aarup
Odense 2013

Endelig en lærebog, der tager fat i processen at lære gotisk håndskrift. Her er der streg under SKRIVE, og med god grund, for ved at SKRIVE AF lærer man at LÆSE – det ved alle, der har prøvet at lære et fremmed alfabet, nemlig at man først fanger de vigtige forskelle, når man har haft pennen i hånden.

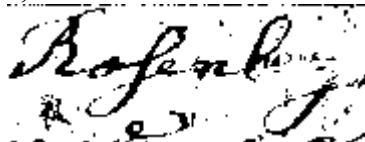
Processens progression er vigtig, så eleven ikke giver op før start. Bogen går fra den simple gengivelse af bogstaver til mere komplekse sammenhænge: fra enkelte til sammenhængende bogstaver og enkelte ord for at slutte i hele tekster. Det tager ikke lang tid, før man har fået fat på forskellen mellem n, e, r og v – og så er man allerede kommet så langt, at det næste kig på en 'umulig' kirkebogsside ikke er så håbløst som tidligere. Og med den hurtige feedback – har man læst rigtigt eller forkert – kommer en hurtig tilfredshed med alt det, man faktisk har læst rigtigt. Det virker meget motiverende.

Bogen bør bruges som øvebog, og som sådan er den gennemprøvet. Det mærker brugeren hurtigt: de spørgsmål, der melder sig, dukker op i næste læringsrunde - det var svaret, jeg fik, da jeg spurgte et par ganske rutinerede læsere, der har købt bogen. De er meget glade for de huskeregler, der bliver præsenteret. De bruger bogen til selvstudium.

Bogen kan også bruges som opslagsbog, og som sådan har jeg brugt den: et alfabet med små og store bogstaver suppleres med en liste over de særtræk, der adskiller næsten ens bogstaver fra hinanden. Man finder hurtigt et svar på, hvad det er man skal se på for at vide, om man har f.eks. et W eller et M stående foran sig.

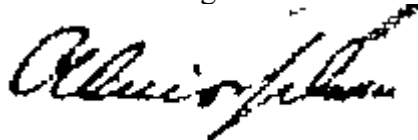
Én anke må fremføres: der mangler enkelte bogstaver og nogle konsonantsammensætninger, der er ganske normale i begyndelsen af 1800-tallet

s, ikke h

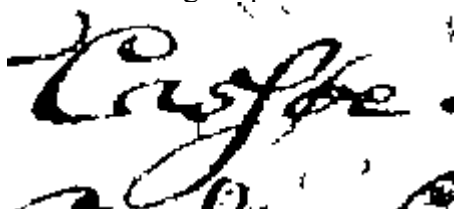
-s- Rosenb..

Sammenskrivningen –ss- kan skrives som nævnt i lærebogen

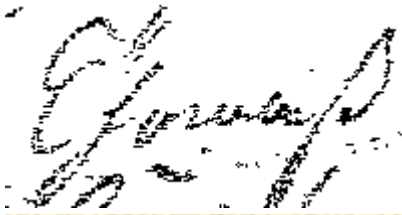
Almisselem

men dukker også op i kombinationen

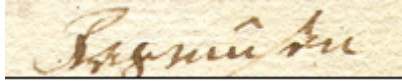

Cassøe

Endnu en variant over –ss-: -ß-

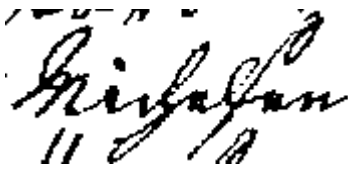
Thomaß eller

Rasmußen

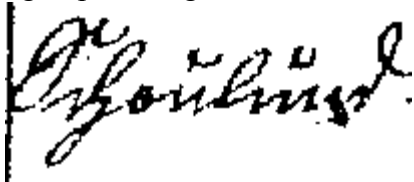
Det er ofte svært at forstå sammenskrivninger med -ch-, der forekommer fremmede for en moderne læser:

ch:

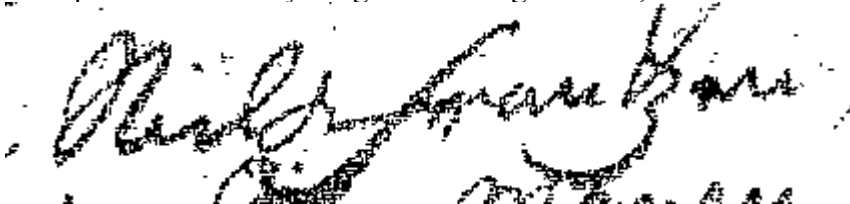
-ch- i Michelsen

og i ophobning: Sch

Schoulund

-tz- opfattes vel som tysk og stammer også derfra, men dukker ofte op i navne som:

-tz- i Frantzen

Det må kunne klares med et udvidet eksempelark på hjemmesiden; denne jeg har jeg dog ikke haft adgang til.

Alt i alt et rigtig godt redskab for brugere på alle niveauer. Man kan i høj grad frigøre sig fra de hjælpeark, som Statens Arkiver har lavet, f.eks. det formidable skriftark, der ligger til fri afhentning på læsesalen på LAA.

Gad vidst, om nogen vil lave et lignende kursus i 1600-tallets skrift, så vi kan hjælpe hollænderne med at indtaste de ældste Øresundsprotokoller på

<http://www.soundtoll.nl/index.php/en/vrijwilligers?>

Inger Buchard